

8. Europaudvalgsmøde 25/11-11

FO Punkt 3. Rådsmøde nr. 3130 (udenrigsanliggender - udenrigsdelen) den 30.november - 1. december 2011

Dagsordenspunkterne 1-5 hører under Udenrigsministeriets ressort.

Dagsordenspunkt 6 er delt ressort mellem Udenrigsministeriet og Forsvarsministeriet.

Punkt 1-5 blev forelagt af økonomi- og indenrigsministeren under dette punkt på Europaudvalgets dagsorden.

Forsvarsministeren forelagde rådsmødedagordenens punkt 6 under punkt 6 på Europaudvalgets dagsorden.

Økonomiministeren: Jeg vil i dag forelægge udenrigsdelen af rådsmødet på vegne af udenrigsministeren, som er på tjenesterejse. Forsvarsministeren vil senere i dag forelægge forsvarsdelen af rådsmødet.

Jeg vil alene gennemgå de punkter på dagsordenen, som er af særlig interesse. De øvrige punkter på dagsordenen kan vi selvfølgelig drøfte, hvis I ønsker det.

Dagsordenspunkt 5 vil jeg forelægge til forhandlingsoplæg.

De resterende punkter er alle til orientering. De er også meget interessante, men jeg forelægger altså ikke forhandlingsoplæg på dem.

1. Det vestlige Balkan

– Politisk drøftelse

Rådsmøde 3130 – bilag 1 (samlenotat side 2)

Uvalgsmødereferater:

EUU alm. del (10) – bilag 363 (side 1028, senest behandlet i

EUU 17/3-11) (ikke omtalt)

Økonomiministeren: I Rådet for almindelige anliggender vil man drøfte spørgsmålet om tildeling af EU-kandidatstatus til Serbien samt eventuel start af optagelsesforhandlinger med Montenegro og EU-udvidelsesprocessen i forhold til det vestlige Balkan, herunder Kosovo. Det vil også blive forelagt af europaministeren i næste uge, men så ved I, det kommer. Det er selvfølgelig en region, vi har stor interesse i.

Hovedinteressen på rådsmødet for udenrigsministrene vil formodentlig samle sig om forholdet mellem Serbien og Kosovo.

Der har siden juli været sporadiske uroligheder i grænseområdet mellem Serbien og det nordlige Kosovo. Egentlig er der jo en FN-resolution fra generalforsamlingen i 2010, hvor man ved EU's mellemkomst fik vedtaget en resolution, som reflekterer Kosovos uafhængighedserklæring, men uden at tage stilling til Kosovos status. Som en del af resolutionen forpligtede EU sig til at hjælpe til med eller understøtte en dialog mellem Serbien og Kosovo om udestående spørgsmål. Der er en lang række udestående spørgsmål. Mange af dem er egentlig af meget praktisk og håndgribelig karakter – hvilket ikke gør dem mindre kontroversielle.

Dialogen blev igangsat i marts i år, men blev afbrudt i juli, da det ikke lykkedes at finde et kompromis med hensyn til det symbolsk vigtige spørgsmål om toldstempler for varer, som oprindeligt er fra Kosovo. Jeg tror, man kan sætte sig ind i, hvor symbolsk det er. Man kunne ikke blive enige. Derfor besluttede Kosovos myndigheder at iværksætte en handelsembargo mod varer fra Serbien. Det førte til de uroligheder, jeg nævnte før. Så har man konfrontationen lige op i hovedet. Situationen er forsat spændt, og der er stadig lejlighedsvis uro i området.

Dialogen – som EU som sagt understøtter – har dog affødt konkrete resultater. Det vil sige, at der sådan set er noget at bygge på. De omfatter aftaler vedrørende gensidig anerkendelse af eksamensbeviser, bilnummerplader og udveksling af landregistre. Det er netop en meget konkret dialog, der er. Men der er stadigvæk vigtige temaer, som der ikke er fundet løsninger på. Det gælder f.eks. telekommunikation, flytrafik og Kosovos deltagelse i regionalt samarbejde. Der er afholdt et nyt dialogmøde mellem partnerne i Bruxelles i indeværende uge.

På rådsmødet vil udenrigsrepræsentanten gøre status for dialogen mellem Beograd og Pristina. Der er helt åbenlyst behov for, at det, som er aftalt, bliver gennemført, og at man fortsætter med at snakke sammen for at finde nogle løsninger, som kan bære igennem. Dette kræver, at der bliver ved med at være pres på, både på Serbien og på Kosovo. Det er det pres, som gør, at man kommer til forhandlingsbordet og taler sammen om de ting, som stadig væk ligger som uløste problemer.

På denne baggrund forventes der en bred drøftelse blandt udenrigsministrene. Også fordi Serbien gør tilnærmelser til EU. Det forventes, at der stadig væk vil være enighed om at lægge dette pres på partnerne, fordi der er disse meget konkrete ting, som skal løses.

2. Sydlige naboer

– Politisk drøftelse/evt. rådskonklusioner

Rådsmøde 3130 – bilag 1 (samlenotat side 5)

Udvalgsmødereferater:

(senest behandlet i EUU 11/11-11) (referat endnu ikke omdelt)

Økonomiministeren: Under drøftelsen af det sydlige naboskab vil der være fokus på den udvikling, som vi alle sammen kan følge på daglig basis i medierne, i Syrien, Egypten og Yemen. Der forventes også vedtaget rådskonklusioner om bl.a. Syrien.

Den 12. november besluttede den Arabiske Liga at suspendere Syrien fra ligaen. Suspensionen kom som opfølgning på, at Syrien ikke havde taget væsentlige skridt til at gøre den aftale til virkelighed, som regimet indgik med ligaen den 2. november. Aftalen krævede blandt andet ophør af al vold, tilbagetrækning af hær- og sikkerhedsstyrker og adgang for internationale medier og observatører. Syrien har tilkendegivet vilje til at acceptere udsendelsen af internationale observatører, men det er endnu helt uklart, om det rent faktisk kommer til at ske. Der er indtil videre ikke tegn på, at volden stopper. Der er i stigende grad kampe mellem regimets sikkerhedsstyrker og deserterede soldater.

I det lys er det endnu vigtigere at fastholde og øge det internationale pres på det syriske regime. I den forbindelse er det et vigtigt skridt, at FN's generalforsamling den 21. november med et meget stort flertal – 122 ja-stemmer – vedtog en resolution, der fordømmer overgrebene, og som bl.a. Danmark var med til at foreslå.

På rådsmødet forventer vi, at der bliver en drøftelse af, hvordan EU kan bidrage til, at der er et stigende internationalt pres. Det er meget muligt, at generalsekretæren for den Arabiske Liga vil deltage i den del af drøftelsen på rådsmødet. Det er jo en oplagt ting at gøre.

Det er forventningen, at EU vil kunne skærpe sanktionerne mod regimet yderligere i forbindelse med rådsmødet med en række målrettede tiltag inden for udvalgte sektorer, ligesom der forventes føjet flere personer til EU's sanktionsliste.

Derudover forventer vi også, at udenrigsministrene vil diskutere de forskellige initiativer hos den syriske opposition, hvordan den samler sig, hvordan den organiserer sig. Det er vigtigt at støtte op om, at der er opposition, og selvfølgelig også at fastholde den på en fredelig kurs. Her er det også vigtigt at se på oppositionens muligheder for at indgå i et tættere samarbejde med den Arabiske Liga.

I forhold til Egypten har vi de seneste dage set fornyede demonstrationer. Militærrådet accepterede den 22. november Sharafregeringens afskedsbegæring. Ministrene vil fungere i deres embeder, indtil en ny regering er blevet udpeget. Ligeledes bekræftede Rådet, at parlamentsvalget, der er berammet til at begynde den 28. november, vil blive gennemført som planlagt. Feltmarskal Tantawi oplyste, at militæret intet ønske har om at bevare magten. Tantawi forudså endvidere, at præsidentvalget ville blive gennemført inden udgangen af juni 2012. Når jeg siger, at valget begynder den 28. november, er det fordi det er en meget lang valgperi-

ode, man skal igennem. Men man forventer altså at kunne begynde valget helt som planlagt.

Demonstrationerne fortsætter dog stadigvæk, og der hersker meget stor usikkerhed om, hvad der kommer ud af det. På rådsmødet i næste uge vil udenrigsministrene drøfte udviklingen og mulighederne og også se på, hvordan EU kan understøtte, at der bliver tale om en fredelig overgang til demokrati. Kan vi på nogen måde støtte valgprocessen, så det kommer til at foregå i god ro og orden?

I forhold til Yemen underskrev præsident Saleh og oppositionslederne et mæglingforslag, som Golflandene har lavet. Det skete den 23. november, altså i forgårs. Ifølge mæglingforslaget skal der afholdes valg inden for tre måneder. Det er sådan set rigtig gode nyheder. Det er et væsentligt og meget længe ventet skridt, som forhåbentlig bidrager til, at Yemen bliver trukket ud af den helt fastlåste position, landet befinder sig i i øjeblikket. EU følger det tæt. Er der noget, vi kan bistå med? Kan vi hjælpe med overgangsbistand og langsigtet udvikling? Desuden må vi have i baghovedet: Ja men hvad så, hvis man ikke lever op til mæglingssaftalen? Så må EU også være klar med sanktioner. Det er jo de skridt, som alle har ventet på. Derfor må man også være klar til at sanktionere, hvis ikke præsident Saleh lever op til de forpligtelser, han har påtaget sig.

Nikolaj Villumsen håbede, økonomiministeren var enig i, at vi ikke skal fortsætte den dårlige tradition, der har været i EU med, at vi på grund af de store økonomiske interesser støttede diktatorerne og ikke reelt støttede udviklingen af demokrati i disse samfund.

3. Mellemøsten

– *Politisk drøftelse*

Rådsmøde 3130 – bilag 1 (sammenotat side 7)

Udvalgsmødereferater:

(senest behandlet i EUU 7/10-11) (referat endnu ikke omdelt)

Økonomiministeren nævnte ikke dette punkt.

4. Iran

– Politisk drøftelse

Rådsmøde 3130 – bilag 1 (samlenotat side 9)

(senest behandlet i EUU 11/11-11) (referat endnu ikke omdelt)

Økonomiministeren: Iran er fortsat på dagsordenen for rådsmødet i lyset af rapporten fra det internationale atomenergiagentur. Atomenergiagenturet giver i sin rapport, som blev afgivet den 8. november 2011, udtryk for alvorlig bekymring over de militære dimensioner af Irans atomprogram. Det fremgår, at det kan godt være, at de enkelte aktiviteter hver for sig kan have civile eller ikke-nukleare formål, men tilsammen udgør de et billede, der med størst sandsynlighed peger på et militært atomprogram. Det er en alarmerende rapport. Det er en alarmerende vurdering.

Forventningen er, at drøftelsen i fortsættelse af sidste rådsmøde den 14. november vil fokusere på, hvordan man kan få Iran til forhandlingsbordet. I den forbindelse er det muligt, at EU-udenrigsministrene vil kunne træffe beslutning om en væsentlig udvidelse af sanktionslisterne som et første skridt i overvejelserne om forstærkede tiltag rettet mod Irans atomprogram. Det er tiltag, som Danmark har støttet ud fra behovet for at lægge øget pres på Iran – netop for at få landet til forhandlingsbordet. Drøftelserne om den samlede styrkelse af sanktionsregimet vil dog fortsætte i de kommende uger og måneder – også i lyset af de amerikanske og britiske skridt og det franske ønske om etablering af en olieembargo.

Fra dansk side fastholder vi tosporstilgangen, altså med sanktionspres kombineret med forhandlinger. Danmark vil på rådsmødet tilslutte sig behovet for at lægge øget pres på Iran for at få Iran til forhandlingsbordet – også i form af forstærkede sanktioner.

Fra dansk side lægger vi selvfølgelig også vægt på, at sanktionerne så vidt muligt ikke bør ramme civilbefolkningen. Konsekvenserne af at sætte centralbanken på sanktionslisten vil være meget vidtrækkende. I den nuværende situation vil vi dog støtte sådanne forslag, fordi det er vigtigt at lægge et meget, meget hårdt pres på Iran. Det er Irans ansvar at udvise forhandlingsvilje. Det er der ikke nogen, der kan påtage sig på Irans vegne. Det er det, de skal. Det betyder altså også, at vi fastholder en ikke-militær linje.

Pia Adelsteen var meget bekymret for udviklingen med hensyn til atomvåben i Iran. Det er fint nok, at man prøver at køre fredslinjen og forsøger at få iranerne til forhandlingsbordet, men hvis de ikke kommer til forhandlingsbordet, hvad vil man så gøre?

Hun ville gerne høre, om regeringen bakker op om den udtalelse, som Ashton er kommet med vedrørende Ashraflejren, som lukker den 31/12, og hvor beboerne frygter en massakre. Folkene i Ashraflejren er modstandsfolk fra Iran, som kæmper for et sekulært styre, og som tidligere er blevet støttet af de amerikanske styrker.

Jakob Ellemann-Jensen var helt enig i, at vi skal fastholde den ikke-militære linje – med vægt på, at det ikke udelukker alt andet.

Nikolaj Villumsen var enig med Dansk Folkeparti i, at iranerne i Ashraflejren skal have hjælp fra Danmark, og håbede, økonomiministeren var enig heri.

Økonomiministeren sagde, at man kan have forskellige vurderinger af, hvad der kommer ud af at lægge et stærkt sanktionspres på Iran, men det er vigtigt at have fuld fokus på fredssporet. Det, der skal til, er et fuldstændig ensidigt pres og et åbent forhandlingsspor. Situationen er alarmerende, og derfor må EU have en meget konsekvent holdning, og sanktionerne må virke.

Vi lægger et stærkt pres på de iranske myndigheder for at få dem til at behandle beboerne i Ashraflejren i overensstemmelse med internationale konventioner i tæt samarbejde med FN's flygtningeorganisation og dermed støtter den linje, der er lagt. Af åbenlyse grunde, for det er vigtigt, at beboernes ve og vel er sikret.

Pia Adelsteen spurgte, om økonomiministeren ville medvirke til en evakuering af de 3.400 mennesker, der bor i Ashraflejren, så der ikke sker overgreb på dem. Hun gentog sit spørgsmål om, hvorvidt man vil bakke det op, som Ashton har sagt.

Økonomiministeren sagde, at måske kunne udenrigsministeren, når mødet har fundet sted, komme nærmere ind på, hvad vi gør for at støtte, at Ashraflejren bliver håndteret på en ordentlig måde, således at beboernes menneskerettigheder og sikkerhed haves for øje. Det er et interesseområde for EU's udenrigsrepræsentant.

FO 5. Hvaler

– *Sagen er ikke på rådsmødet (udenrigsanliggender) den 1. december 2011 men forventes vedtaget på et snarligt rådsmøde*

KOM (2011) 0495

Rådsmøde 3130 – bilag 1 (samlenotat side 12)

KOM (2011) 0495 – bilag 1 (grund- og nærhedsnotat af 7/10-11)

Økonomiministeren: Kommissionen har fremsat forslag til en fælles EU-linje i den internationale hvalfangstkommission. Forslaget lægger op til, at medlemslandene skal støtte opretholdelsen af forbuddet mod kommerciel hvalfangst, indførelsen af flere hvalreservater samt flere betingelser for oprindelige folks hvalfangst, ligesom medlemslandene skal arbejde for en revision af konventionen, så alle hvalaktiviteter bringes under dens kontrol, herunder også småhvaler, og arbejde for, at EU bliver medlem af hvalfangstkommissionen.

Forslaget ligner to tidligere fælles EU-holdninger fra 2008 og 2009, hvor Danmark begge gange stemte imod, fordi de på afgørende vis begrænsede den hvalpolitik, Danmark i årtier havde ført sammen med Grønland og Færøerne.

FO Regeringen lægger afgørende vægt på, at forslaget til en fælles EU-linje ikke strider mod rigsfællesskabets samlede interesser, især spørgsmålene om en bæredygtig udnyttelse af havenes ressourcer, en funktionsdygtig hvalfangstkommission samt Grønlands muligheder for at opnå tilfredsstillende hvalkvoter.

Såfremt det ikke lader sig gennemføre, indstiller regeringen, at Danmark stemmer imod forslaget.

Det er der gode grunde til. Den væsentligste er at sikre sammenholdet inden for rigsfællesskabet. Vores fælles hvalpolitik, som fastlægges i de årlige instruktioner til hvalfangstkommissionens møder, er udviklet for at sikre den rette balance mellem hensynet til hvalbestanden og hensynet til lokal kultur, tradition og økonomi. Vi ønsker en bæredygtig udnyttelse af havenes ressourcer på et videnskabeligt grundlag.

Danmark har gennem en længere årrække faktisk befundet sig på det, man kan kalde den hvalpolitiske midte i hvalfangstkommissionen og forsøgt at slå bro mellem dem, der ønsker kommerciel hvalfangst genindført betingelsesløst, og dem, der er fuldstændig og for enhver pris imod. Det er altså ydersynspunkter, hvor Danmark befinder sig i midten.

Udover hensynet til rigsfællesskabet og vores sammenhold dér ønsker vi sådan set også at holde sammen på hvalfangstkommissionen, fordi alternativet til en fungerende hvalfangstkommission i store dele af verden giver ringere beskyttelse af hvalerne. Det synes jeg sådan set er to meget tungtvejende hensyn, som ligger bag det mandat, jeg lægger op til.

På hvalfangstkommissionens årsmøde til næste år skal Grønland have sine hvalkvoter fornyet. Det er en vigtig interesse for rigsfællesskabet at sørge for, at vi kan samle de 75 pct. af stemmerne, der skal til for at opnå det.

Hvis Kommissionens forslag bliver vedtaget, vil vi i EU orientere om, at Danmark i hvalfangstkommissionen fortsat vil benytte muligheden for at handle på vegne af Færøerne og Grønland, når EU's holdning ikke kan forenes med Grønlands og Færøernes interesser, på linje med hidtidige lignende situationer.

Det er altså ikke nogen ny situation. Det er håndteret på lignende måde før – af de to hensyn, jeg før nævnte.

Sara Olsvig udtrykte sin glæde over, at Danmark fortsat vil fastholde sin position angående hvaler. Hun pointerede, at det er meget vigtigt for Grønland at bevare det tillidsfulde forhold mellem de tre lande i rigsfællesskabet, og at grønlænderne med ro kan fortsætte den leveform, man har, hvor hvalfangst er en vigtig del af kulturen og også på andre måder er en del af det grønlandske samfund.

Hun ville anbefale, at kvoterne blev fastsat for 6 år ad gangen.

Hun var bekymret over den bevægelse, der er med hensyn til små hvaler, og mente ikke, små hvaler vedrører det internationale hvalagentur.

Hun var ligeledes bekymret over, at man baserer det så meget på de oprindelige folks rettigheder, at man måske overser noget af det, der står i deklARATIONEN om oprindelige folks rettigheder, som alle europæiske lande har tilsluttet sig, nemlig at de oprindelige folk har lige så megen ret til at udvikle sine traditioner som alle andre folk. Herunder hører selvfølgelig også, hvordan man fanger hvaler.

Doris Jakobsen sagde, at det er vigtigt for Grønland, at Danmark ikke vil støtte EU's forslag – på grund af konsekvenserne for Grønland og Færøerne og andre lande, der er interesseret i hvalfangst – og hun var især glad for, at der var enighed herom mellem partierne i Folketinget. Hvalfangst er grønlandernes kultur, og der er grund til at fortsætte med hvalfangst i Grønland, også på grund af fiskebestandene i de grønlandske farvande. Når hvalerne bliver mange, mister man mange hellefisk, som man eksporterer til andre lande.

For grønlænderne er hvalfangst et erhverv på linje med fiskeriet. Det er ikke et miljøspørgsmål, som EU gerne vil gøre det til. Det ville være en ulykke, hvis de små hvaler også skulle ind under den internationale hvalfangstkommissions kompetence.

Pia Adelsteen forstod, at hvis de små hvaler kommer ind i dette, så vil Danmark sige nej, og hvis der kommer en række møder i den internationale hvalfangstkommission, så siger vi også nej til det. Hvis det er rigtigt forstået, kunne hun godt støtte regeringens forhandlingsoplæg.

Jakob Ellemann-Jensen havde stor forståelse for afbalanceringen af de hensyn, man må tage, og ville bare sikre sig, at hensynet til rigsfællesskabet er det altovervejende. Det fremgår af samlenotatet, at regeringen er skeptisk, men han antog, at den, som økonomiministeren sagde, er lodret imod.

Merete Riisager bakkede op om, at man skal stemme imod Kommissionens forslag i respekt for rigsfællesskabets interesser.

Nikolaj Villumsen henviste til, at man i samlenotatet taler om skepsis, men det må betyde, at vi er imod og vil sikre grønlandske interesser.

Formanden oplyste, at hun havde fået en melding fra Sjurdur Skaale – der ikke kunne nå frem til Europaudvalgsmødet på grund af en orkan på Færøerne – som gik ud på, at det er af helt afgørende betydning, at Danmark holder fast i sin nuværende position, og at der ikke gives mandat til, at EU kan fastlægge en ny holdning i løbet af de næste 5 møder i den internationale hvalfangstkommission, og at der ikke gives mandat til, at de små hvaler – herunder grindehvaler – kommer ind under hvalfangstkommissionens kompetence.

Økonomiministeren sagde, at hvis vore ønsker ikke kan være inden for det fælles EU-mandat, så stemmer vi imod, men hvis hele EU mener det samme som os, så bør vi kunne være med. Hun mente, det var vigtigt at argumentere for en afbalanceret holdning med en bæredygtig udnyttelse af havets ressourcer på et videnskabeligt grundlag. Det er rigsfællesskabets holdning. Men hvis de andre lande ikke vil være med til en sådan afbalanceret holdning, siger vi nej, og så notificerer vi EU om, hvordan vi vil håndtere situationen.

Hun var helt enig i, at småhvaler ikke hører ind under hvalfangstkommissionens kompetence.

Vi har ikke noget imod, at der bliver flere møder i hvalfangstkommissionen. Det afgørende er indholdet af møderne. Hvis man vil give Kommissionen mandat til, at man kan snakke sig til rette undervejs, så synes vi ikke om det, for vi ved ikke, hvad man vil snakke sig til rette om undervejs.

Økonomiministeren erklærede sig helt enig i, at de oprindelige folk må kunne udvikle deres traditioner og deres fangstmetoder. Det er der mange gode grunde til, bl.a. dyrevelfærdsmæssige, idet der er sket meget store fremskridt med hensyn til nye fangstmetoder. Man er et andet sted, end man var for 5-10 år siden.

Sara Olsvig var bekymret for den bevægelse, der har været igennem en årrække, hvor EU synes at gå i retning af en mere miljøorienteret hvalpolitik, og at det lyder, som om man taler om at mødes på midten. Selv om vi står fast på at gå imod forslaget, såfremt det ikke blive blødt op. Hun var bekymret for, at man bid for bid bevæger sig ind i noget, som er u hensigtsmæssigt. Derfor ville hun gerne have bekræftet, at vi stemmer imod, hvis forslaget ser sådan ud, som det gør nu.

Lene Espersen gav fuld opbakning af økonomi ministerens linje. Vi er desværre i det dilemma, at det nærmest er blevet en ideologisk kamp mod hvalfangst uden hensyn til de oprindelige folk. Når der nu kommer mere fokus på det arktiske område, kan det måske åbne øjnene for, at der er nogle folk dér, der fanger pukkelhvaler som en del af deres levevis. Man må håbe, at positionerne bliver blødt lidt op med tiden. Hun var helt enig med regeringen i, at vi må fremhæve fagligheden og argumentere for bæredygtig udnyttelse af havets ressourcer og skånsomme fangstmetoder. På nuværende tidspunkt må vi fastholde vore positioner.

Økonomiministeren præciserede, at Danmark stemmer nej, hvis forslaget ikke bliver i overensstemmelse med rigsfællesskabets interesser. I øjeblikket er der ikke meget, der tyder på, at det går den rigtige vej. Tværtimod er der en meget politiseret diskussion, som næsten er af ideologisk karakter.

Men der sker meget i de arktiske område i de kommende år, som Lene Espersen er inde på.

Formanden konkluderede, at der ikke er konstateret et flertal imod regeringens forhandlingsoplæg, idet ingen partier havde ytret sig imod det.

6. EU's fælles sikkerheds- og forsvarspolitik

– *Politisk drøftelse/rådskonklusioner*

Rådsmøde 3130 – bilag 1 (samlenotat side14)

Udvalgsmødereferater:

(senest behandlet i EUU 11/11-11) (referat endnu ikke omdelt)

Rådsmøde 3106+3107 – bilag 2 (skriftlig forelæggelse af 13/7-11)

Dette punkt blev forelagt af forsvarsministeren under punkt 6 på Europaudvalgets dagsorden.

7. Eventuelt – EU's menneskerettighedsstrategi – demokratiopbygningsfond

Økonomiministeren: Afslutningsvist vil jeg nævne, at udenrigsrepræsentant Ashton i forbindelse med rådsmødet uden for dagsordenen vil orientere om processen og status for udarbejdelsen af EU's menneskerettighedsstrategi. Udarbejdelsen af strategien er en konkret udmøntning af den påbegyndte gennemgang af EU's menneskerettighedspolitik.

Det forventes, at selve udkastet til EU's menneskerettighedsstrategi kommer på dagsordenen til drøftelse på et senere rådsmøde. Der bliver altså en orientering nu, og så kommer det på dagsordenen senere hen.

Samtidig ønskes fra polsk side, at Rådet udtrykker sin foreløbige tilslutning til, at der etableres en særlig fond uden for EU-systemet, som kan formidle støtte til civilsamfundet og demokratiopbygning i EU's nabolande. Den polske idé er, at fonden skal basere sig på bidrag fra både medlemslandene og Kommissionen og muligvis også fra tredjeparter.

Fra polsk side lægges der meget stor vægt på en principtilslutning om etableringen af en sådan fond inden udgangen af det polske formandskab. Der er imidlertid en række udeståender, og som det tegner nu, vil der ikke være tale om en fælles EU-beslutning, men alene at Kommissionen inden for deres regelsæt bidrager til etableringen af fonden uden for EU-rammen.

Punkt 4. Rådsmøde nr. 3128 (uddannelse, ungdom, kultur og sport – uddannelses- og ungdomsdelen) den 28.-29. november 2011

Under dette punkt på Europaudvalgets dagsorden forelagde undervisningsministeren rådsmødedagsordenens punkt 1-7 samt punkt 16.

De øvrige punkter på rådsmødedagsordenen for uddannelse, ungdom, kultur og sport – uddannelses- og ungdomsdelen – blev forelagt af kulturministeren under punkt 8 på Europaudvalgets dagsorden.

Undervisningsministeren: Jeg glæder mig til at komme her. Det er min debut, så nu må vi se, hvordan det går.

Der er indkaldt til rådsmøde for uddannelse og ungdom den 28. november 2011. På uddannelsesområdet er der tre rådskonklusioner og en resolution til vedtagelse.

Der er ét punkt til vedtagelse på ungdomsområdet og én debatrunde. Begge handler om at styrke samarbejdet med EU's nabolande, specielt dem i Østeuropa. Det er et generelt fokusområde for det polske formandskab.

Uddannelse

1. Sprogkompetencer til styrkelse af mobilitet

– *Rådskonklusioner*

Rådsmøde 3128 – bilag 1 (samlenotat side 3)

Undervisningsministeren: To af rådskonklusionerne har fokus på at styrke mobiliteten i EU.

Vi skal vedtage et sæt rådskonklusioner om, hvordan sprogkompetencer kan bidrage til at styrke mobiliteten.

Og vi skal vedtage et sæt rådskonklusioner med et benchmark for mobilitet.

Der fastlægges en målsætning om, at 20 procent af de studerende på videregående uddannelser skal have et udlandsophold som led i deres uddannelse.

Det ligger i tråd med de ambitioner, som Danmark har tilsluttet sig i Bologna-processen og regeringens målsætning om generelt at styrke internationalisering.

I rådskonklusionerne fastsættes også en målsætning om, at 6 procent af eleverne på erhvervsuddannelserne skal have et udlandsophold som led i deres uddannelse.

Det er en ambitiøs målsætning. Men vi mener, det er vigtigt, at vi også arbejder for at styrke mobiliteten på erhvervsuddannelserne, hvor man ikke har den samme tradition for udlandsophold, som findes på universitetsuddannelserne.

Regeringen støtter derfor de to rådskonklusioner om mobilitet.

2. Modernisering af videregående uddannelse

– Rådskonklusioner

KOM (2011) 0567

Rådsmøde 3128 – bilag 1 (samlenotat side 6)

KOM (2011) 0567 – bilag 1 (grund- og nærhedsnotat af 20/10-11)

KOM (2011) 0567 – bilag 2 (henvendelse af 18/11-11 fra DLI)

Undervisningsministeren: På rådsmødet skal vi også vedtage et sæt rådskonklusioner om modernisering af de videregående uddannelser.

Målet er blandt andet at styrke kvaliteten af undervisningen og skabe en bedre sammenhæng mellem uddannelsernes indhold og arbejdsmarkedets behov.

Det er afgørende, at alle EU's medlemsstater arbejder med at styrke uddannelserne, så de færdiguddannede dimittender har de bedste muligheder for at finde relevant beskæftigelse.

Det er afgørende, hvis uddannelse skal bidrage til at skabe vækst og beskæftigelse i Europa, som det er ambitionen i Europa 2020 strategien.

Regeringen støtter derfor rådskonklusionerne om modernisering af videregående uddannelse.

Konklusionerne ligger i god forlængelse af regeringens målsætninger om, at flere skal have en videregående uddannelse, et bedre sammenhængende uddannelsessystem med mindsket frafald samt regeringens fokus på en national innovationsstrategi for at fremme innovation og vækst.

På rådsmødet skal vi også vedtage en resolution om en europæisk dagsorden for voksenuddannelse.

Her er Danmark i front, når det gælder voksne, som deltager i livslang læring.

Det er vigtigt, at alle EU-lande styrker deltagelsen i livslang læring. Det er en afgørende forudsætning for, at både ledige og de, som er i arbejde, løbende tilpasser sig arbejdsmarkedets behov.

Regeringen støtter derfor resolutionen om en europæisk dagsorden for videregående uddannelse.

Nikolaj Villumsen var bekymret for, at Kommissionen ønskede mere brugerbetaling, og spurgte, om undervisningsministeren ikke var enig i, at uddannelse er et offentligt gode, som vi skal værne om.

Set med danske øjne er det, som EU planlægger, et lånesystem for studerende. Han håbede, undervisningsministeren var enig i, at det bedste er at støtte de studerende, som vi kender det herhjemme.

Pia Adelsteen syntes, det var fint, at studerende kunne komme ud at rejse, og at man kunne lave aftaler om gode udvekslingssystemer, men Dansk Folkeparti havde den holdning, at uddannelse er et nationalt anliggende. Hun mente, vi skul-

le fastholde det system, vi har opbygget i Danmark, så unge fortsat kan få en uddannelse i Danmark, uanset hvilke kår man kommer fra.

Undervisningsministeren bekræftede over for Pia Adelsteen, at uddannelse er et nationalt anliggende, men vi har heldigvis god gavn af at blive inspireret og få mulighed for at rådføre os på kryds og tværs i EU. Der er rigtigt mange, der benytter sig af udvekslingsmulighederne inden for de videregående uddannelser, og når vi ser på ungdomsuddannelserne og erhvervsuddannelserne, er der også nogle rigtigt gode programmer.

Merete Riisager støttede op om den danske holdning til livslang læring og internationalisering. Hun mente, det var vigtigt, at vi lærer af vore europæiske kolleger og er positive over for udveksling og mobilitet. Det er dog vigtigt at sige, at det bør handle mest om afbureaukratisering og om at gøre det lettere for de studerende at bevæge sig mellem de forskellige systemer – mere end om støtteordninger. Hun mente, det var vigtigt, at det gælder så mange uddannelser som muligt – også gerne helt nede på ungdomsuddannelserne.

Undervisningsministeren kvitterede for Liberal Alliances tilslutning til internationalisering og udvekslingsprogrammer. Vi skal gøre det på en måde, så udveksling bliver så nemt at bruge som muligt.

3. En ny europæisk dagsorden for voksenuddannelse

– *Resolution*

Rådsmøde 3128 – bilag 1 (samlenotat side 11)

Undervisningsministeren nævnte ikke dette punkt.

4. Et benchmark for mobilitet

– *Rådskonklusioner*

KOM (2010) 0477

Rådsmøde 3128 – bilag 1 (samlenotat side 14)

Undervisningsministeren omtalte dette punkt i forbindelse med rådsmødedagsordenens punkt 1.

5. Effektiv investering i uddannelse i krisetider

Politisk drøftelse

Rådsmøde 3128 – bilag 1 (samlenotat side 18)

Undervisningsministeren: Endelig skal vi på rådsmødet have en debatrunde om effektiv finansiering i uddannelse i krisetider.

Jeg ser frem til at deltage i debatten.

Ungdom

6. Den østlige dimension af ungdomsdeltagelse og ungdomsmobilitet

– Rådskonklusioner

Rådsmøde 3128 – bilag 1 (samlenotat side 20)

Undervisningsministeren: Det første punkt er et sæt rådskonklusioner. Heri opfordres medlemslandene til at sætte mere skub i udvekslingsordninger og programmer for unges mobilitet ud af og ind i EU. Det er selvfølgelig en god idé.

Samarbejdet med EU's nabolande i øst foregår inden for rammerne af initiativet det østlige partnerskab.

Formålet er her først og fremmest at styrke civilsamfundet og bidrage til at skabe øget stabilitet og sikkerhed i EU's nabolande mod øst. Det er alle vist enige om er et godt formål. Så vi støtter resolutionen.

7. Unge og verden – ungdomssamarbejde uden for EU

– Politisk drøftelse

Rådsmøde 3128 – bilag 1 (samlenotat side 23)

Undervisningsministeren: Det andet punkt er en debat om samme emne. Den vil jeg selvfølgelig bidrage konstruktivt til og blandt andet komme med eksempler på projekter med dansk deltagelse.

For eksempel bruger mange unge danskere programmet aktive unge til at deltage i et udvekslingsophold i Østeuropa og Kaukasus. Også Hviderusland er med i samarbejdet.

Det giver de unge gode muligheder for at lære hinanden at kende og for at stifte bekendtskab med de vidt forskellige samfundsformer, som de og vi lever under.

Derigennem får de nyttige erfaringer med begrebet "aktivt medborgerskab".

Dette er netop hovedoverskriften for indsatsen på ungeområdet med de tre nuværende triolande – Polen, Danmark og Cypern – i formandsstolen.

16. Eventuelt – Erasmus

Undervisningsministeren: Under punktet eventuelt forventes Kommissionen at orientere om sit forslag fra 23. november om et nyt uddannelses- og ungdoms program kaldet "Erasmus for All" – Erasmus for alle.

Kommissionen forslår en administrativ forenkling og en næsten fordobling af budgettet i forhold til de eksisterende uddannelsesprogrammer. Kommissionen forventer, at op mod 5 millioner europæere vil få mulighed for mobilitetsophold i det nye program fra 2014 til 2020.

Det er vigtigt at sikre et program, der kan styrke europæisk mobilitet, fremme internationalisering og forbedre uddannelseskvaliteten gennem støtte til strategiske uddannelsessamarbejder.

Det gavner i sidste ende både Danmark og Europa ved at bidrage til fremtidig vækst og velstand.

Jeg ser frem til at dele vores erfaringer med mine europæiske kolleger på rådsmødet den 28. november.

Nikolaj Villumsen spurgte, om vi har haft problemer i Danmark i relation til Erasmus Mundus programmet, der bygger på brugerbetaling, hvilket har betydet, at danske studerende har været udsat for brugerbetaling undervejs. Han opfordrede til, at man brugte de gode erfaringer fra Erasmus programmet, så det kommer til at bygge på gensidig udveksling og ikke på brugerbetaling.

Undervisningsministeren gjorde opmærksom på, at de videregående uddannelser hører under hendes kollega, Morten Østergaard, men hun mente godt, hun kunne slå fast, at vi vil fastholde, at der er gratis uddannelse i Danmark. I den forbindelse mente hun, der var lavet en god aftale om, hvordan vi udmønter Erasmus Mundus programmet. Med hensyn til Erasmus Masters er der kommet et forslag fra Kommissionen, hvor den foreslår at stille bankgarantier for studerende og give lånemuligheder for kandidater.

FO Punkt 5. Rådsmøde nr. 3131 (beskæftigelse, socialpolitik, sundhed og forbrugerbeskyttelse - sundhed) den 2. december 2011

Under dette punkt på Europaudvalgets dagsorden forelagde sundhedsministeren punkterne vedrørende sundhed på rådsmødet for beskæftigelse, socialpolitik, sundhed og forbrugerbeskyttelse den 2. december 2011.

De øvrige punkter på det pågældende rådsmøde var forelagt af socialministeren og beskæftigelsesministeren under punkt 1 på Europaudvalgets dagsorden.

Sundhedsministeren: Det er mit første besøg i Europaudvalget. Jeg skal prøve at gøre det kort og præcist.

De fleste ordførere sagde velkommen til sundhedsministeren.

1. Luftvejssygdomme hos børn

– Vedtagelse af rådskonklusioner

Rådsmøde 3131 – bilag 2 (samlenotat side 2)

Sundhedsministeren: Der er tre sæt rådskonklusioner på rådsmødedagsordenen til vedtagelse.

To af disse vedrører børn, nemlig kroniske luftvejssygdomme hos børn og kommunikationsforstyrrelser – altså høre-, syns- og taleforstyrrelser – hos børn. Det tredje sæt af konklusioner vedrører ønsket om at mindske social ulighed i sundhed, og fokus er her vigtigheden af den enkeltes livsstil.

2. Kommunikationsforstyrrelser hos børn

– *Vedtagelse af rådskonklusioner*

Rådsmøde 3131 – bilag 2 (samlenotat side 4)

Sundhedsministeren nævnte denne sag under punkt 1 på rådsmødets dagsorden.

3. Reduktion af social ulighed i sundhed

– Vedtagelse af rådskonklusioner

Rådsmøde 3131 – bilag 2 (samlenotat side 6)

Sundhedsministeren nævne denne sag under punkt 1 på rådsmødets dagsorden.

Jakob Ellemann-Jensen spurgte, hvad regeringens holdning var.

Han nævnte, at et af punkterne vedrører skærpet tobakskontrol.

NOT **Sundhedsministeren** ville fremsende det notat vedrørende skærpet tobakskontrol, som hun dagen før havde lovet Sundhedsudvalget.

4. Handlingsprogrammet "Sundhed til gavn for vækst" 2014-2020

– Udveksling af synspunkter

KOM (2011) 0709

Rådsmøde 3131 – bilag 2 (samlenotat side 9)

Sundhedsministeren: Kommissionens forslag til nyt handlingsprogram for sundhedsområdet er fremsat i forrige uge.

Forslaget er på dagsordenen for rådsmødet med henblik på en første drøftelse. Jeg forventer, at vi på rådsmødet vil få en politisk pejling på, hvordan forslaget bliver modtaget i de andre medlemslande, inden de konkrete forhandlinger indledes i januar.

Jeg vender naturligvis tilbage til udvalget, efterhånden som arbejdet med forslaget skrider frem.

Kommissionen foreslår et budget på 396 mio. euro – dvs. knap 3 mia. kr. – over en periode på syv år. Budgettet indgår i de horisontale forhandlinger om EU's flerårige finansielle ramme, og det vil derfor ikke blive fastlagt i sundhedsministrenes regi.

Programmet vil blive det tredje i rækken af handlingsprogrammer på sundhedsområdet. Det nuværende program udløber ved udgangen af 2013.

Handlingsprogrammet fastsætter de overordnede rammer for udmøntningen af EU-midlerne på sundhedsområdet, som varetages af Kommissionen i komitologi-procedure.

Regeringen er umiddelbart positivt indstillet over for de prioriteter og indsatsområder, som Kommissionen har lagt frem i sit forslag.

Forslaget bærer titlen "Sundhed for vækst" og tager sit afsæt i, at sundhed ikke kun er en værdi i sig selv, men også en vigtig katalysator og betingelse for vækst.

På den baggrund foreslår Kommissionen fire overordnede mål for programmet. Programmet skal bidrage til:

1. At skabe innovative og bæredygtige sundhedssystemer.
2. At øge borgernes adgang til bedre og mere sikre sundhedsydelser.
3. At forebygge sygdomme og fremme sundhed.
4. At beskytte borgerne mod grænseoverskridende sundhedstrusler.

Helt overordnet mener jeg, at Kommissionen med sit forslag har formået at ramme fire centrale områder, hvor medlemslandene står over for fælles udfordringer, og hvor det er oplagt at se på, hvordan vi kan arbejde sammen og lære af hinanden til gavn for både patienter og borgere i EU.

Kommissionens fokus på sundhed som en "driver" for vækst er helt i tråd med regeringens overordnede fokus på vækst og beskæftigelse og også med mine egne tanker om en ny innovationsdagsorden for sundhedssektoren.

Lisbeth Bech Poulsen spurgte, hvorfor lighed i sundhed ikke er med i de fire punkter i handlingsprogrammet, som sundhedsministeren nævnte.

Sundhedsministeren medgav, at lighed i sundhed ikke er med i de fire overordnede mål i Kommissionens handlingsplan, men det er noget, vi vil lægge vægt på.

FO 5. Kommissionens forslag til ændring af lægemiddeldirektivet og -forordningen for så vidt angår information til offentligheden om receptpligtige lægemidler og for så vidt angår lægemiddelovervågning

– Tidlig forelæggelse

KOM (2011) 0632, KOM (2008) 0662, KOM (2011) 0633 og KOM (2008) 0663

Rådsmøde 3131 – bilag 2 (samlenotat side 13)

KOM (2011) 0632 – bilag 1 (grund- og nærhedsnotat af 16/11-11)

KOM (2011) 0633 – bilag 1 (grund- og nærhedsnotat af 16/11-11)

KOM (2011) 0632 – bilag 1 (grund- og nærhedsnotat af 16/11-11)

KOM (2011) 0632 – bilag 2 (henvendelse af 22/11-11 fra Forbrugerrådet m.fl.)

KOM (2011) 0633 – bilag 2 (henvendelse af 22/11-11 fra Forbrugerrådet m.fl.)

KOM (2011) 0633 – bilag 3 (henvendelse af 22/11-11 fra Forbrugerrådet)

KOM (2011) 0633 – bilag 3 (henvendelse af 22/11-11 fra Forbrugerrådet)

Sundhedsministeren: Denne sag vedrører et forslag, som er sat på dagsordenen for rådsmødet under Eventuelt. Det er den såkaldte patientinformationssag, og jeg forelægger den til forhandlingsoplæg.

Først vil jeg gøre opmærksom på, at der ikke er tale om en ny sag, men et forslag, som stammer fra 2008, og som tidligere har været forelagt for udvalget.

Formålet med forslaget er at indføre et nyt og fælles regelsæt for lægemiddelvirksomheders information til patienter og andre borgere om receptpligtige lægemidler.

Lægemiddelvirksomheder må i dag ikke reklamere for deres produkter, men de må inden for visse rammer informere om dem. For eksempel må virksomhederne udarbejde patientinformationsfoldere, der udleveres af lægen til patienten, når lægen ordinerer et lægemiddel til patienten. Virksomhederne må også besvare konkrete spørgsmål fra en patient om et bestemt lægemiddel. I Danmark anser vi ikke produktresuméer og indlægssedler for reklame, men sådan er det ikke i alle EU-lande. Der er nogle EU-lande, hvor man betragter det som reklame.

Det har vist sig, at EU-landene fortolker de gældende regler forskelligt. Der er derfor forskel på, hvilke informationer om receptpligtige lægemidler lægemiddelvirksomhederne må offentliggøre i EU-landene.

De europæiske patienters og forbrugeres adgang til information om receptpligtig medicin er med andre ord langt fra den samme overalt i Europa.

Efter Kommissionens forslag skal det også fremover være forbudt at reklamere for receptpligtige lægemidler over for forbrugerne. Men Kommissionen lægger i forslaget op til, at der fastsættes regler om, hvilke informationer lægemiddelvirksomhederne må – det vil sige skal og kan – offentliggøre om deres produkter. Der foreslås også regler om, hvilke informationskanaler der må benyttes. Bl.a. skal det være forbudt at bringe informationen i radio og tv. Kommissionen foreslår derudover at fastsætte kvalitetskrav til informationen. Og for at sikre, at kravene bliver overholdt, skal informationerne kontrolleres. Som udgangspunkt inden den offentliggøres.

Fra dansk side har vi hele tiden været skeptiske over for forslaget. Og det er vi fortsat. Det samme er i øvrigt de fleste af de andre lande.

Vi vil fra dansk side gerne være med til at sikre, at forbrugerne har adgang til god og saglig information om lægemidler. Og vi er enige i, at der er behov for at skabe mere klare rammer for lægemiddelvirksomhedernes information.

Men det mener vi ikke, at Kommissionens forslag gør. Dét er i sig selv uheldigt.

Og det bliver ikke bedre af, at vi også har at gøre med et meget ressourcetungt forslag, som vil medføre øgede økonomiske og administrative byrder både for myndigheder og lægemiddelindustrien. Især fordi det ikke er åbenlyst, at forslaget vil have en merværdi for patienterne.

Herudover er Kommissionens forslag om at give det europæiske lægemiddelagentur adgang til at udføre forhåndskontrol af den information, som lægemiddelvirksomhederne ønsker at stille til rådighed for offentligheden, i strid med den danske grundlovs § 77 om ytringsfrihed, der som bekendt forbyder censur. En sådan forhåndskontrol vil nemlig være at betragte som censur. Også efter Justitsministeriets vurdering.

Regeringen kan derfor ikke støtte denne del af forslaget.

Når det er sagt, vil vi stadig gerne være med til at skabe klare rammer for lægemiddelindustriens information om deres produkter. Vi mener blot, at det kan gøres på en mere enkel måde, nemlig ved at skabe en fælles forståelse af begreberne lovlig information på den ene side og ulovlig reklame på den anden side.

Det hører i øvrigt også med til billedet, at myndighederne allerede i dag er forpligtede til at stille en lang række oplysninger om lægemidler til rådighed for offentligheden. Vi vil derfor gerne se på, om det kan gøres nemmere for patienter og andre borgere at få adgang til disse oplysninger, så de ikke skal lede efter informationen flere steder.

For fuldstændighedens skyld skal jeg lige nævne, at Kommissionens forslag også indeholder nogle forslag om at justere nogle få regler om overvågning af lægemidler. De foreslåede bestemmelser skal styrke visse elementer i den regulering af området, som blev vedtaget i december 2010, og som senest i juli 2012 skal være gennemført i national lovgivning.

Kommissionen vurderer – efter at have udsat direktivet for en "stresstest" – at den koordinerende rolle for det europæiske lægemiddelagentur i London skal styrkes. Det foreslås således at supplere det nye regelsæt med krav, der skal sikre en

ensartet og kvalificeret vurdering og behandling af sikkerhedsspørgsmål. Denne del af forslaget er ny i forhold til det oprindelige forslag.

Regeringen støtter denne del af forslaget. Det samme gør mange af de øvrige EU-lande.

Der er derfor et ønske fra et stort flertal af landene for, at forslaget opsplittes i to. Man vil tage den sidste del ud igen, så vi får én del med information om receptpligtige lægemidler, som landene umiddelbart er skeptiske overfor, og som derfor må forventes vil kræve en del møder og forhandlinger, og én del om lægemiddelovervågning, som landene er positivt stemt overfor, og som derfor bør gennemføres og vedtages uden at vente på forhandlingerne om informationsdelen.

FO Mit forhandlingsoplæg er derfor, at Danmark:

- Generelt støtter initiativer, som forbedrer patienters adgang til information om receptpligtige lægemidler.
- At vi lægger afgørende vægt på, at nye ordninger vedrørende overvågning og kontrol af information er i overensstemmelse med grundlovens § 77 om ytringsfrihed.
- At vi lægger vægt på, at der ved nye initiativer på informationsområdet sker en nøje afvejning af de sundhedsmæssige fordele for patienterne i forhold til de administrative og økonomiske byrder, som man påfører samtlige aktører på området.
- At vi ikke støtter forslagene om patientinformation i deres nuværende form, idet den foreslåede regulering efter vores opfattelse er en uhensigtsmæssig fremgangsmåde til at sikre patienter god, objektiv, pålidelig og reklamefri information om receptpligtige lægemidler.
- At vi arbejder for at sikre, at der opnås enighed om en fælles forståelse af begreberne lovlig information om og ulovlig reklame for receptpligtige lægemidler.
- At vi arbejder for en løsning, hvor lægemiddelvirksomhedernes adgang til at informere om receptpligtige lægemidler søges tilvejebragt ved hjælp af en justering af reklamebegrebet i lægemiddeldirektivet.
- At vi arbejder for at sikre, at den information om lægemidler, som myndighederne allerede i dag er forpligtede til at stille til rådighed for offentligheden, samles, så det sikres, at patienter og andre borgere har én indgang til informationen.
- At vi støtter den del af forslaget, som omhandler en endnu bedre lægemiddelovervågning.

For at sige det på en anden måde:

Danmark er meget skeptisk over for den del af Kommissions forslag, som vedrører patientinformation – af alle de grunde, jeg allerede har nævnt – og vi vil stemme nej, hvis sagen måtte komme til afstemning, uden at der er fundet en løsning på vores grundlovsproblem med kravet om forhåndskontrol.

Vi støtter derimod den del af forslaget, der vedrører lægemiddelovervågning.

Hvis Kommissionen beslutter at opsplitte de to dele i to selvstændige forslag, vil vi stemme for forslaget om lægemiddelovervågning – altså den sidst tilkomne del.

Her til sidst vil jeg for god ordens skyld gøre opmærksom på, at mit forhandlingsoplæg om patientinformationsdelen er stort set identisk med det, som Europaudvalget tidligere har givet sin opbakning til. Det er jo et forslag, der har et par år på bagen. Den eneste forskel er regeringens forslag om også at arbejde for at samle offentligt tilgængelig information om receptpligtig medicin på ét sted, så der bliver én indgang for patienterne til denne type lægemiddelinformation.

Pia Adelsteen pointerede, at Dansk Folkeparti ikke ønsker reklamer for receptpligtig medicin. Hun ville bare sikre sig, at dette også var regeringens opfattelse, idet hun i så fald godt kunne støtte forhandlingsoplægget.

Det er væsentligt for de danske forbrugere, hvad der står på indlægssedlerne.

Hun syntes, det var rigtigt at dele forslaget op i to.

Sofie Carsten Nielsen erklærede sig enig med Pia Adelsteen, men syntes, det fremgik meget klart af samlenotatet, at det også var den linje, som regeringen lagde. Hun mente, der var gode grunde til, at det er forbudt at reklamere for receptpligtig medicin, som man på grund af bivirkningerne skal omgås med stor forsigtighed.

Hun forstod, at Europa-Parlamentet efter en heftig debat var blevet omvendt, men spurgte, hvorfor forslaget stadig lever, når alle 27 medlemslande i Rådet er imod det.

Jakob Ellemann-Jensen var bekymret over udvandingen af reklamebegrebet og var også imod den forudgående informationskontrol, men han pegede på, at intentionerne med forslaget var gode nok. Hensigten er god, men udførelsen er ikke så snedig. Hvor ser sundhedsministeren et eventuelt kompromis?

Han spurgte, hvor store omkostningerne vil være.

Nikolaj Villumsen var meget skeptisk over for forslaget om lægemiddelproducenternes ret til at informere om receptpligtig medicin. Han fandt det helt afgørende, at det er lægerne, der informerer, og henviste i øvrigt til, at man kan få informationer fra Lægemiddelstyrelsens hjemmeside. Han så ikke nogen grund til, at EU skal blande sig i dette. Enhedslisten kunne på denne baggrund ikke medvirke til regeringens forhandlingsoplæg, idet man ikke kunne se, at regeringen kunne komme igennem med noget, som sikrede en uvildig information til patienterne.

Lisbeth Bech Poulsen betegnede det som rigtigt fornuftigt, at regeringen går ind for en opsplitning af de to forslag.

Merete Riisager kunne støtte regeringens forhandlingsoplæg.

Sundhedsministeren sagde til Pia Adelsteen, at den del af forslaget, som handler om, at patienterne via indlægssedler skal informeres, kan regeringen støtte. Baggrunden er den lægemiddelskandale i Frankrig, som kostede menneskeliv, fordi patienterne ikke var informeret om meget skadelige bivirkninger. Denne del af forslaget er der bred enighed om. Når man trækker et produkt tilbage fra mar-

kedet, er man forpligtet til at sige, hvorfor man gør det. Regeringen mener, at man bør trække denne del af forslaget ud og vedtage det i en fart.

Hun sagde til Sofie Carsten Nielsen, at når Europa-Parlamentet er blevet mere positivt, er det det fordi det har fokuseret på borgernes ret til oplysninger og informationer. Hun mente, det var rigtigt, at patienterne har behov for informationer, og derfor går vi også ind for, at de skal kunne finde informationerne ét sted.

Hun svarede Jakob Ellemann-Jensen, at det er svært at se et kompromisforslag, fordi der er så meget modstand.

Med hensyn til forfatningsproblemet kan et muligt kompromis ligge i, at det bliver frivilligt, om man vil øge forhåndsgodkendelse, idet der så ikke er tale om forhåndskontrol. Hun havde nævnt denne mulighed over for kommissæren, men vidste ikke, om det ville blive til noget.

Det er meget vanskeligt at sige noget om omkostningerne, men de kan risikere at bliver meget betydelige. Det er et godt argument for gå imod forslaget, så længe vi ikke ved, hvad det koster, og hvad vi kan få ud af det.

Sundhedsministeren pegede i svaret til Nikolaj Villumsen på, at der allerede er områder, hvor man arbejder sammen på EU-plan om lægemiddelkontrol, og at den danske lægemiddelstyrelse har et tæt samarbejde med det europæiske lægemiddelagentur. Det er et EU-harmoniseret område med fælles regler, så der er kun tale om at opgradere de regler, vi har. Hun syntes, den franske skandale viser, at det faktisk er et sted, hvor det er logisk, at vi skal arbejde sammen, idet der ville gå længere tid, hvis vi kun kunne evaluere, hvad der skete i Danmark.

Formanden konkluderede, at der ikke var konstateret et flertal imod regeringens forhandlingsoplæg, idet dog Enhedslisten havde ytret sig imod det.

Punkt 6. Rådsmøde nr. 3130 (udenrigsanliggender - forsvarsdelen) den 30. november - 1. december 2011

Under dette punkt på Europaudvalgets dagsorden forelagde forsvarsministeren punkt 6 på rådsmødedagsordenen for udenrigsanliggender, som var delt ressort mellem Udenrigsministeriet og Forsvarsministeriet.

De øvrige punkter på den pågældende rådsmødedagsorden var forelagt af økonomiministeren på udenrigsministerens vegne under punkt 3 på Europaudvalgets dagsorden.

6. EU's fælles sikkerheds- og forsvarspolitik

– *Politisk drøftelse/rådskonklusioner*

Rådsmøde 3130 – bilag 1 (samlenotat side14)

Udvalgsmødereferater:

(senest behandlet i EEU 11/11-11) (referat endnu ikke omdelt)

Rådsmøde 3106+3107 – bilag 2 (skriftlig forelæggelse af 13/7-11)

Forsvarsministeren: Jeg har set frem til dagens møde i Folketingets Europaudvalg, hvor jeg for første gang får lejlighed til som forsvarsminister at orientere om et rådsmøde.

Jeg vil gerne orientere udvalget om punktet på rådsmødet for eksterne anliggender den 30. november og 1. december vedrørende EU's fælles sikkerheds- og forsvarspolitik, CSDP.

Emnet er på forsvarsministrenes dagsorden den 30. november og på udenrigsministrenes dagsorden den 1. december.

På rådsmødet forventes en drøftelse af udviklingen af militære kapaciteter, militære operationer og partnerskaber. Derudover vil der være en fælles uformel drøftelse mellem forsvarsministrene og udenrigsministrene om aftenen den 30. november.

Det er på nuværende tidspunkt forventningen, at der vil blive vedtaget rådskonklusioner i forbindelse med rådsmødet. Jeg vil komme nærmere ind på disse lidt senere.

I relation til drøftelsen om udvikling af militære kapaciteter ventes direktøren for det europæiske forsvarsagentur at give en orientering om status for agenturets igangværende projekter og aktiviteter.

Forsvarsagenturet har i samarbejde med bl.a. EU's militærstab gennem længere tid arbejdet på at identificere mulige konkrete samarbejdsområder om militær kapacitetsudvikling mellem landene inden for rammerne af det såkaldte "pooling and sharing" initiativ.

Som vanligt vil der i forbindelse med rådsmødet blive afholdt møde i styringskomiteen i ministerformat for det europæiske forsvarsagentur. Danmark deltager som

følge af forsvarsforbeholdet ikke i udviklingen af militære kapaciteter i EU – og jeg deltager derfor heller ikke i mødet i forsvarsagenturets styringskomité.

På rådsmødet ventes endvidere en drøftelse af status for EU's igangværende militære operationer. De igangværende militære operationer er:

1. EU's operation "Atalanta" til beskyttelse af nødhjælpsskibe og til bekæmpelse af pirateri ud for Somalias kyst.
2. EU's operation "Althea" i Bosnien-Hercegovina, der gradvist ændrer karakter mod en mere kapacitetsopbyggende og træningsorienteret mission.
3. EU's træningsoperation, der er fokuseret på træning af somaliske sikkerhedsstyrker, hvilket finder sted i Uganda.

Her gælder som før, at Danmark som følge af forsvarsforbeholdet ikke deltager i EU's militære operationer.

Endelig ventes en drøftelse af EU's samarbejde med forskellige partnere. Det vil sige samarbejdet med NATO og FN, men også samarbejdet med ikke-EU-lande.

Sammen med udenrigsministrene ventes der at være en uformel drøftelse om den generelle udvikling af EU's sikkerheds- og forsvarspolitik i en tid med finanskrise.

Denne drøftelse ventes bl.a. fokuseret på de institutionelle rammer for CSDP – dvs. spørgsmålet om etablering af en form for permanent militær planlægnings- og føringskapacitet for EU.

Drøftelsen ventes endvidere at berøre situationen i forhold til de konkrete militære og civile indsatser, hvor der er behov for fortsat at sikre medlemslandenes villighed og evne til at bidrage til såvel EU's militære som civile indsatser.

Der forventes at blive udtrykt bred opbakning blandt medlemslandene til at fortsætte arbejdet med at styrke EU's fælles sikkerheds- og forsvarspolitik.

Det er forventningen, at der vil blive vedtaget rådskonklusioner på rådsmødet om den fremadrettede udvikling af CSDP.

Forhandlingerne om rådskonklusionerne er i gang nu. Rådskonklusionerne ventes at omfatte spørgsmålet om styrkelse af EU's militære planlægnings- og føringskapacitet, EU's kampgrupper, eksisterende og planlagte operationer, militært kapacitetssamarbejde, EU/NATO-forholdet og civile kapaciteter.

Jeg siger "på nuværende tidspunkt", da forhandlingerne om rådskonklusionerne som nævnt fortsat er i gang.

Sofie Carsten Nielsen havde den kommentar til forsvarsministerens forelæggelse, at det er frygtelig ærgerligt, at Danmark ikke kan deltage i disse ting på grund af forsvarsforbeholdet. Hun så frem til, at vi fik forsvarsforbeholdet frem til debat i løbet af denne regeringsperiode, og at det ville komme til folkeafstemning. Som eksempler nævnte hun piratbekæmpelse ud for Somalias kyst og indsatsen i Bosnien-Herzegovina.

Pia Adelsteen erklærede sig dybt uenig med Sofie Carsten Nielsen.

Punkt 7. Rådsmøde nr. 3131 (beskæftigelse, socialpolitik, sundhed og forbrugerbeskyttelse – ligestillingsdelen) den 1. december 2011

Under dette punkt på Europaudvalgets dagsorden forelagde ligestillingsministeren punkt 8 på dagsordenen for rådsmødet for beskæftigelse, socialpolitik, sundhed og forbrugerbeskyttelse.

De øvrige punkter på det pågældende rådsmøde var forelagt af socialministeren og beskæftigelsesministeren under punkt 1 på Europaudvalgets dagsorden og af sundhedsministeren under punkt 5 på Europaudvalgets dagsorden.

Formanden bød velkommen til ligestillingsministeren. Hun så frem til et godt samarbejde.

8. Fremskridtsstatus for Beijing-handlingsprogrammet: Kvinder og økonomi: Forening af arbejdsliv og familieliv som forudsætning for lige deltagelse på arbejdsmarkedet.

– Vedtagelse af rådskonklusioner

Ligestillingsministeren: Tak for velkomsten.

Som punkt 8 på dagsordenen på EPSCO-rådsmødet den 1. december skal der vedtages rådskonklusioner om opfølgningen på Beijing-handlingsplanen.

Rådskonklusionerne sætter fokus på temaet kvinder og økonomien med særlig fokus på "sammenhængen mellem arbejdsliv og familieliv som forudsætning for lige deltagelse på arbejdsmarkedet".

Punktet forelægges hermed udvalget til orientering.

Med rådskonklusionerne sættes der fokus på, hvor vigtigt det er for EU og medlemslandene, at der gøres en indsats for at fremme kvinders muligheder på arbejdsmarkedet og for at styrke sammenhængen mellem arbejdslivet og familielivet

Det understreges, at kvinder og mænds lige deltagelse i arbejds- og i familielivet er en forudsætning den praktiske realisering af en række forhold, herunder:

1. Ligestilling mellem kvinder og mænd.
2. Mobilisering af den samlede arbejdsstyrke i EU.
3. At nå Europa 2020 strategiens hovedmålsætning om at øge beskæftigelsesfrekvensen til 75 procent for mænd og kvinder.

Medlemslandene opfordres i rådskonklusionen til at arbejde for en bedre arbejds-livsbalance for både kvinder og mænd, som det også er blevet anbefalet i den europæiske ligestillingspagt.

Derudover opfordres medlemslandene også til at rette et særligt fokus mod bl.a. Barcelona børnepasningsmålsætningerne, fleksible jobmuligheder og nedbrydelse af kønsstereotyper for at sikre en mere ligelig deling af forpligtelser i arbejds- og privatlivet mellem mænd og kvinder.

De indikatorer, der forelægges i rådskonklusionerne, er ikke nye, men vedtaget i forbindelse med en tidligere gennemgang af netop dette område. Indikatorerne er:

1. Beskæftigede kvinder og mænd på forældreorlov.
2. Fordelingen af forældreorloven mellem beskæftigede kvinder og mænd.
3. Børn i institution i forhold til det samlede antal børn opdelt i aldersgrupper.
4. Beskæftigelsespolitikker og andre politikker, der fremmer balancen mellem familie- og arbejdsliv.
5. Andelen af ældre over 75 år, der henholdsvis bor på plejehjem el.lign., får hjælp udefra eller får hjælp fra familien.
6. Forældres – det drejer sig om forældre til børn under 12 år – tidsanvendelse i forhold til arbejdstid, transporttid, tid brugt på arbejde i hjemmet og øvrig tid brugt på familie.
7. Enlige forældres tidsanvendelse i forhold til ovenstående kriterier.

Jeg agter at støtte vedtagelsen på rådsmødet den 1. december.

Pia Adelsteen nævnte, at hun også var ligestillingsordfører. Nogle af de ting, man havde valgt at prioritere, kunne hun godt forstå var vigtige, men hun spurgte, hvorfor EU skulle blande sig i erhvervsfrekvensen for kvinder, som vi klarer udmærket herhjemme. Hun mente, vores erhvervsfrekvens var en af de højeste i Europa, idet vi vist lige var blevet slået af Sverige.

Merete Riisager mente grundlæggende, at det ikke kunne være et EU-anliggende at beskæftige sig med erhvervsfrekvenser, barselorlov osv., idet vi klarer det udmærket i Danmark.

Sofie Carsten Nielsen sagde, at hun havde præcis den modsatte opfattelse end de to første ordførere, og gjorde opmærksom på, at det drejer sig om en opfølgning af Beijing-handlingsprogrammet, som gælder alle medlemmerne af FN, og at der ikke er tale om lovgivning, men kun om rådskonklusioner. Hun bakkede derfor fuldt ud op om regeringens linje.

Hun spurgte, hvordan stemningen er i EU, idet hun erindrede, at der tidligere havde været medlemslande, som var stærke modstandere af, at EU skulle blande sig. For hende handlede det i høj grad om at fremme ligestillingen også på europæisk plan, hvor vi gerne skulle være med til at hæve niveauet.

Jakob Ellemann-Jensen pegede på, at når man er del af et fællesskab, skal man bidrage med at give sine gode erfaringer videre, og hvis vi mener, vi er så utroligt gode på dette område, kan det være nyttigt at dele ud af vor viden og ekspertise.

Ligestillingsministeren bekræftede i svaret til Pia Adelsteen, at Sverige lige havde overhalet os. EU blander sig jo lidt, men det er i form af rådgivning, hvilket han betegnede som rigtig fint. Der er en masse ting, man kan tage fat på. Vi kan være rigtig glade over den høje erhvervsfrekvens, kvinder i Danmark har, og vi

kan også glæde os over, at vold mod kvinder er faldet markant de sidste ti år, hvilket bl.a. skyldes, at kvinderne er blevet mere uafhængige af deres mænd.

Ligestillingsministeren var fuldstændige enig med Sofie Carsten Nielsen. Det er rigtigt, at der tidligere har været lande, som har været modstandere, men nu er holdningen ændret; de har kapituleret, og der er faktisk fuld enighed.

Det er godt, hvis vi kan vise de andre lande et godt eksempel. Det var han enig med Jakob Ellemann-Jensen i.

Punkt 8. Rådsmøde nr. 3128 (uddannelse, ungdom, kultur og sport – kultur- og sportsdelen) den 28.-29. november 2011

Under dette punkt på Europaudvalgets dagsorden forelagde kulturministeren rådsmødedagsordenens punkt 8-15.

De øvrige punkter på rådsmødedagsordenen var forelagt af undervisningsministeren under punkt 4 på Europaudvalgets dagsorden.

Formanden bød den nye kulturminister velkommen og så frem til et godt samarbejde.

Kulturministeren: Allerførst vil jeg sige, at det er rigtigt dejligt at komme herover. Det er første gang. Inden mødet sagde embedsmændene: "Husk, at du må ikke komme for sent." Jeg forstod, at der tidligere på dagen havde været en minister, som kom for sent.

Jeg vil læse teksten op. Hvis der er spørgsmål, så tager vi den derfra.

Dagsordenen for det kommende rådsmøde har – for kultur- og sportsdelens vedkommende – 8 punkter, heraf 2 kulturpunkter, 2 punkter om AV-spørgsmål og 4 punkter om sport.

Alle dagsordenspunkter er til orientering. Jeg vil gerne henvise til samlenotatet og omtale 3 af dagsordenspunkterne.

8. Kulturelle og kreative kompetencer og deres rolle i opbygningen af Europas intellektuelle kapital

– *Rådskonklusioner*

Rådsmøde 3128 – bilag 2 (samlenotat side 2)

Kulturministeren nævnte ikke dette punkt.

9. Kultursektorens bidrag til økonomisk vækst, beskæftigelse og samfundsudviklingen – fremme af datagrundlaget

– *Politisk drøftelse*

Rådsmøde 3128 – bilag 2 (samlenotat side 5)

Udvalgsmødereferater:

EUU alm. del (10) – bilag 133 (side 246, senest behandlet i EEU 12/11-10)

EUU alm. del (09) – bilag 406 (side 1017, senest behandlet i EEU 7/5-10)

Kulturministeren: Under dette dagsordenspunkt lægges der op til en drøftelse blandt EU's kulturministre om behovet for – og nytten af – europæisk kulturstatistik.

Baggrunden er en rapport fra en gruppe af eksperter fra medlemslandene, som har udviklet definitioner og undersøgt mulige datakilder. Først og fremmest anbefaler eksperterne, at Eurostat nu opstiller et konkret program for udarbejdelse af europæisk kulturstatistik.

Der er et stort behov for en europæisk kulturstatistik – og for at dansk kulturstatistik kan læne sig op ad europæiske definitioner og metoder.

Vores kulturvaner er med til at fortælle historien om, hvem vi er, og hvordan vi ændrer os over tid. Derfor vil vi gerne kunne sammenligne vores kulturvaner med andre europæiske landes – og vi vil gerne kunne beskrive de europæiske kulturvaners udvikling over tid.

Kultursektoren og kreativitet er en del af vores vækstpotentiale. Derfor vil vi gerne kunne opgøre kultursektorens bidrag til væksten og beskæftigelsen. Helt som vi gør det for andre samfundssektorer.

Derfor vil jeg på rådsmødet bakke op om behovet for en fremadrettet prioritering af en europæisk kulturstatistik. Det er i den forbindelse vigtigt, at man prioriterer den statistik, der først vil kunne blive offentliggjort. Det ser ud til at være statistik, der kan udarbejdes på grundlag af de nationale statistikker. Det vil også være nyttigt at prioritere periodiske fælles EU-undersøgelser af kulturvaner, ligesom vi kan være positive over for at fortsætte det europæiske ekspertsamarbejde.

Det drejer sig om at få fælles begreber. Der er forskelle landene imellem. Nogle lande har sport inden for kulturområdet. Andre har ikke. Så der er forskel på, hvad vi kan sammenligne af informationer på tværs af grænserne.

10. Rådets afgørelse om undertegnelse af den europæiske konvention om retlig beskyttelse af adgangsstyrede og adgangsstyrende tjenester

– *Vedtagelse*

KOM (2010) 0753

Rådsmøde 3128 – bilag 2 (samlenotat side 7)

KOM (2010) 0753 – bilag 1 (grund- og nærhedsnotat af 26/1-11)

Kulturministeren nævnte ikke dette punkt.

11. Kommissionens rapport om gennemførelsen af henstillinger om beskyttelse af mindreårige m.v. – Beskyttelse af børn i den digitale verden

– Rådskonklusioner

KOM (2011) 0556

Rådsmøde 3128 – bilag 2 (samlenotat side 11)

Kulturministeren: Om dagsordenspunkt 11 vil jeg gerne nævne, at der i udkastet til rådskonklusioner om beskyttelse af børn i den digitale verden først og fremmest ligger en opfordring til, at vi i medlemslandene fortsætter arbejdet med at fremme mediekundskab og anvendelse af opmærksomhedsskabende tiltag over for børn, forældre, lærere og andre, der beskæftiger sig med børn.

Dette er efter min opfattelse en meget central opfordring. Der sker hele tiden ændringer i de digitale medier, som vores børn er flittige brugere af. Mediekundskab og opmærksomhedsskabende tiltag er vigtige redskaber, som i væsentlig grad kan forbedre børns, forældres og læreres digitale færdigheder og udvikle en kritisk tilgang til onlineindhold. Det er derfor vigtigt, at der er fokus på en styrkelse af disse tiltag i takt med medieudviklingen – både på dansk og europæisk plan.

Forslaget falder i god tråd med regeringens opfattelse af, at man også i de fremtidige bestræbelser på at beskytte mindreåriges interesser i mediasamfundet skal lægge vægt på den positive vekselvirkning mellem læring og kompetenceudvikling af børn og unge på den ene side og beskyttelse, opmærksomhedsskabende tiltag og dialog med indholdsudbydere og operatører på den anden side.

Spørgsmålet er som sagt fokuseret på oplysning og på beskyttelse af børn i forhold til, hvad der sker ude på nettet.

Lisbeth Bech Poulsen sagde velkommen til den nye kulturminister. Hun pegede på, at nettet ifølge sin natur er grænseoverskridende, og vi må se på de berigelser og de farer, det indebærer, som vi ikke kan få styr på nationalt.

12. Repræsentation og koordinering af EU's position i Det Internationale Antidopingagentur (WADA)

– *Rådsresolution*

Rådsmøde 3128 – bilag 2 (samlenotat side 15)

Kulturministeren nævnte ikke dette punkt.

13. Frivillighed inden for sport

– *Rådskonklusioner*

Rådsmøde 3128 – bilag 2 (samlenotat side 19)

Kulturministeren nævnte ikke dette punkt.

14. Bekæmpelse af match-fixing i sport

– Rådskonklusioner

Rådsmøde 3128 – bilag 2 (samlenotat side 21)

Kulturministeren: Med hensyn til rådsmødets sportsdel vil jeg gerne nævne dagsordenspunkt 14 om bekæmpelse af aftalt spil i sport. Aftalt spil er på internationalt plan et alvorligt problem. Det udkast til rådskonklusioner, som det polske formandskab har lagt frem, sender et klart politisk signal om, at aftalt spil – eller match-fixing, som det også kaldes – er en trussel mod idrættens værdigrundlag, som vi må tage seriøst.

Konklusionsudkastet rummer forslag til, hvordan bekæmpelsen af match-fixing kan finde sted, og hvordan forskellige aktører – blandt andet idrætsbevægelsen selv – kan bidrage. Samtidig afspejler forslaget, at vi stadig befinder os på et forholdsvist tidligt tidspunkt i den internationale kamp mod match-fixing. Det betyder, at fokus nu blandt andet er på at afdække problemets karakter, sådan at vi efterfølgende kan lægge os fast på de mest effektive midler til at forebygge og bekæmpe problemet.

Alt i alt er det min opfattelse, at konklusionerne sender et vigtigt politisk signal, som vi fra dansk side kan støtte fuldt op om.

Det var for mig en overraskelse, at aftalt spil er så udbredt, som det er – også i lande som vi normalt sammenligner os med, Tyskland, UK og Finland.

15. God forvaltningspraksis i sport

– *Politisk drøftelse*

Rådsmøde 3128 – bilag 2 (sammenotat side 24)

Kulturministeren nævnte ikke dette punkt.

Mødet slut kl. 14.40. (Mødet suspenderet kl. 8.12-8.27 og kl. 8.55-11.00).

Ref. BE/sra